

Sygn. akt VIII U 1067/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek	

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2020 r. w Gliwicach

sprawy S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 25 kwietnia 2019 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 1 marca 2019r.;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego S. S. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-)sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1067/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 kwietnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. S. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na podstawie 20 lat kalendarzowych, w których ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu, był niższy niż 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przeliczenia emerytury w oparciu o art. 110a ustawy emerytalno-rentowej. Ubezpieczony wskazywał, że w latach 1969-1979 osiągał wyższe wynagrodzenie niż przyjęte do wyliczeń w zaskarżonej decyzji przez organ rentowy. Nadto wnosił o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. S. urodził się (...)

Decyzją z 9 września 1996 r. przyznano ubezpieczonemu emeryturę górniczą od 21 sierpnia 1996 r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z okresu od stycznia 1980 r. do grudnia 1986 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 325,22%, i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po nabyciu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie w KWK (...) do 9 stycznia 1997 r.

W dniu 11 marca 2019 r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej.

Zaskarżoną decyzją z 25 kwietnia 2019 r. (...) Oddział w Z. kolejny raz odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno-rentowej, ponieważ nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na podstawie 20 lat kalendarzowych, w których ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu, był niższy niż 250%.

Obliczony przez organ rentowy z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 241,34%. Za okres pracy od 10 czerwca 1969 r. do 31 grudnia 1979 r. organ rentowy przyjął wynagrodzenia minimalne ze względu na brak wykazów zarobków.

W okresie od 10 czerwca 1969 r. do 27 października 1971 r. i od 14 listopada 1973 r. do 9 stycznia 1997 r. ubezpieczony pracował w KWK (...) w G. jako elektromonter pod ziemią. W okresie od 28 października 1971 r. do 15 października 1973 r. ubezpieczony pełnił służbę wojskową.

Ubezpieczony zawarł związek małżeński (...) r.

Ustalono, że w okresie zatrudnienia od czerwca 1969 r. do grudnia 1979 r. ubezpieczony pracował w systemie zmianowym (na II i III zmianę) oraz co najmniej 1 niedzielę w miesiącu.

Na podstawie opinii biegłego z zakresu rent i emerytur K. S. z 6 marca 2020 r. (k.63-69) Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ubezpieczonego przekracza 250%.

Biegły K. S. w opinii z 6 marca 2020 r. odtworzył miesięczne i roczne kwoty wynagrodzeń ubezpieczonego za okres od czerwca 1969 r. do grudnia 1979 r. na podstawie akt sprawy, akt rentowych, a także obowiązujących w tym okresie ponadzakładowych i zakładowych przepisów oraz układów zbiorowych pracy. Biegły w wyliczanych wynagrodzeniach ujął tylko te składniki wynagrodzenia, które bezwzględnie przysługiwały ubezpieczonemu według przepisów branżowych w górnictwie z uwzględnieniem Karty Górnika i deputatu węglowego oraz – zgodnie z zaleceniem Sądu – dodatki za pracę w systemie trzyzmianowym, a także dodatek za pracę w 1 niedzielę w miesiącu. Obliczony przez biegłego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru zgodnie z art. 110a z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom, tj. lat 1970, 1974-1975, 1980-1996, wyniósł 254,98%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...), opinię biegłego z zakresu rent i emerytur K. S. z 6 marca 2020 r. (k.63-69), zeznania świadków J. K., G. O. (nagranie z rozprawy z 15 stycznia 2020 r. k. 58) oraz przesłuchanie odwołującego (nagranie z rozprawy z 15 stycznia 2020 r. k. 58).

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Ubezpieczony nie kwestionował opinii biegłego.

(...) Oddział w Z. w pismach z 2 kwietnia 2020 r. i z 18 maja 2020 r. wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego K. S., podnosząc że kwestionuje przyjęcie składników wynagrodzenia, co do których nie ma pewności czy i w jakiej wysokości przysługiwały. W szczególności wskazywał, że przy odtwarzaniu wynagrodzenia ubezpieczonego w spornym okresie biegły nie dysponował ewidencją czasu pracy, a zatem przyjęcie, że ubezpieczony w tym czasie pracował na trzy zmiany, a w konsekwencji przyznanie dodatku za pracę na II i III zmianie oraz dodatku za pracę w 1 niedzielę w miesiącu, nie znajduje uzasadnienia.

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń organu rentowego, albowiem powszechnie wiadomym jest, że górnicy w latach 60-tych i 70-tych pracowali w systemie 3#zmianowym i przynajmniej 2 niedziele w miesiącu. Ponadto biegły w obliczeniach uwzględnił pewne składniki wynagrodzenia ubezpieczonego, które przysługiwały mu na podstawie przepisów branżowych w górnictwie oraz te dodatki, które zalecił Sąd, a których otrzymywanie przez ubezpieczonego zostało wykazane w toku postępowania innymi dowodami – m.in. zeznaniami świadków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od (...) r. jest uprawniony do emerytury górniczej obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z okresu od stycznia 1980 r. do grudnia 1986 r., gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 325,22% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył w dniu 11 marca 2019 r. wniosek o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a. ustawy o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zaskarżoną decyzją z 25 kwietnia 2019 r. ZUS odmówił mu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na tej podstawie, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na podstawie 20 lat kalendarzowych, w których ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu, był niższy niż 250%.

Sąd wskazuje, iż ustawą z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 552) wprowadzono z dniem 1 maja 2015 r. zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodając m.in. art. 110a.

Zgodnie z treścią art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Należy podkreślić, że art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach, tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ostatecznie bowiem, obliczony przez biegłego K. S. w toku postępowania sądowego – w tym na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego i przepisów branżowych w górnictwie – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z

całego okresu zatrudnienia i przypadających w części po przyznaniu emerytury, tj. lat 1970, 1974-1975, 1980-1996, przekroczył 250%.

Sąd w całości podzielił wnioski biegłego K. S. przedstawione w opinii z 6 marca 2020 r., albowiem sporządzona przez niego opinia jest precyzyjna, szczegółowo umotywowana, zaś biegły do odtworzenia wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w KWK (...) z lat 1969 – 1979 przyjął składniki wynagrodzenia wynikające z akt osobowych, akt emerytalnych ubezpieczonego oraz przepisów branżowych w górnictwie. Biegły w wyliczanych wynagrodzeniach ujął jedynie pewne składniki wynagrodzenia, czyli takie, które bezwzględnie przysługiwały ubezpieczonemu według przepisów branżowych w górnictwie z uwzględnieniem Karty Górnika i deputatu węglowego oraz – zgodnie z zaleceniem Sądu – dodatki za pracę w systemie trzymianowym, a także dodatek za pracę w 1 niedzielę w miesiącu. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez biegłego wyniósł 254,98%.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, którzy zgodnie wskazywali, że w latach 1961 – 1979 ubezpieczony pracował na II i III zmianie oraz co najmniej 1 niedzielę w miesiącu i z tego tytułu otrzymywał dodatki do pensji. Stąd też należało uwzględnić przy odtwarzaniu wynagrodzeń w spornym okresie dodatki za pracę w systemie zmianowym oraz co najmniej 1 niedzielę w miesiącu.

Art. 110a ustawy, znajdzie zatem zastosowanie do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Mając na uwadze powyższe, Sąd – na mocy 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do ponownego ustalenia wysokości emerytury przy zastosowaniu art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS od 1 marca 2019 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265).

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek